

JA

Julkaisuvapaa heti

### **MTK-Pirkanmaan kevätkokouksen kannanotto kansalliseen CAP-valmisteluun**

Euroopan unioni hakee tulevina vuosina muutosta tulevaan maatalouspolitiikkaan, jossa keskeisiksi tavoitteiksi on nostettu houkuttelevuus, kilpailukyky, kestävyys ja reiluus niin nykyisille, kuin tulevillekin sukupolville. Samaan aikaan viime vuoden lopulla alkanut keskustelu aktiiviviljelijän uudesta kansallisesta määrittelystä on lähtenyt liikkeelle hallitusohjelmakirjauksesta, jossa todetaan seuraavaa: *”Tukijärjestelmää on kehitettävä ja yksinkertaistettava siten, että maataloustuet kohdistuvat nykyistä paremmin varsinaiseen ruoantuotantoon.”*

MTK-Pirkanmaan kevätkokous 3.4.2025 edellyttää, että kansallista toimeenpanoa tulee nyt valmistella harkiten. Näinä epävarmoina aikoina ei ole täysin varmaa, miltä globaali tilanne näyttää uuden ohjelmakauden alkaessa. Uusi ohjelmakausi voisi alkaa aikaisintaan yhden vuoden siirtymäajalla vuonna 2029 ja näin ollen nykyinen hallitus valmistelisi pääosan linjauksista kansallisen toimeenpanon osalta. Mikäli hallitus aikoo valmistella toimeenpanoa tavoitteidensa mukaisesti, tulee sen varmistua esitettyjen toimien vaikutuksista maatalojen määrään ja huoltovarmuuteen, sekä teettää tilatason arviolaskelmat niiden taloudellisista vaikutuksista ja laajemmista vaikutuksista maatalousalan kilpailukykyyn, monialaisuuteen ja maaseudun elinkeinorakenteeseen. Luonnollisesti on myös arvioitava esitettyjen toimien hyvä toteutettavuus ja viljelijöiden hallinnollisen taakan välttäminen.

Jäsenmaa voi siis itse valita aktiiviviljelijän määrittelyn EU:n antaessa pohjatason. Täytyy muistaa, että Suomessa on jo nyt EU:n jäsenmaista suurin kohdentumisprosentti suorista tuista aktiiviseen ruoantuotantoon. Suorista tuista 19,6 % maksetaan tuotantosidonnaisina palkkioina ja kansallisesta tuesta taas yli 90 % on tuotantoon sidottua. Iso osa tuista kohdistuu jo nyt nimenomaan aktiiviseen tuotantoon.

Aktiiviviljelijäkeskustelussa on ollut kyse enemmän niistä uusimattomista rehunurmista, joita niitetään vuosittain koko viljelypinta-alalla, eikä siitä alasta, jota kasvinviljelijä voi valita rehuviljan viljelyn sijaan. Ensiksi mainituissa tilanteissa linjauksia voisikin olla syytä tarkastella uudelleen. Viljataseen tasapainottamisen näkökulmasta taas näiden vaihtoehtoisten kasvien esim. viherlannoitusnurmien ja saneerauskasvien tukemiseen tulisikin panostaa nykyistä enemmän ja tarjota kasvinviljelijöille kannattavia vaihtoehtoja.

Yli 65-vuotiaiden viljelijöiden osuus on noussut koko maassa vuosina 2001–2023 noin kahdesta prosentista yli 10 prosenttiin. Alhaisen tulokehityksen alaa yritetään kääntää ruokaviennillä, tuottajaorganisaatioilla ja innovaatioilla taas kannattavaksi, mutta se ei onnistu, jos tiloille ei löydy jatkajia. Erityinen huomio aktiiviviljelyväennön sijaan tulisikin kohdentaa alan houkuttelevuuden lisäämiseen ja poistaa niitä kirjauksia, jotka tällä hetkellä rajoittavat viljelijöiden keski-ikäen laskemista. Esimerkiksi nuoren viljelijän perustuen korotuksen maksaminen eri-ikäisten osakkaiden muodostamille yhtymille tulisi tässä rakennekehityksessä olla täysin mahdollinen vaihtoehto. Markkina-, maankäyttö- ja ympäristöasioihin liittyvän edunvalvonnan roolin edelleen korostuessa on myös nyt olennaista, että niihin ja sinänsä tärkeään tulevan tukijärjestelmän optimointiin käytetään kuhunkin "panoksia" rationaalisessa suhteessa kaikessa tulevaisuustyössä.

Nokiolla 3.4.2025

MTK-Pirkanmaan kevätkokouksen puolesta

Jaakko Ahola  
Järjestöagrologi

Lisätietoja:

järjestöagrologi Jaakko Ahola p. 0400 364469

MTK-Pirkanmaan varapuheenjohtaja Esko Yli-Pärri p. 040 831 5087

kokouksen puheenjohtaja Jussi Pohjala p. 040 513 4983

aloitteen tekijä Jari Yli-Heikkilä p. 0400 201 038